V.87, 88 Vítahavja se sjednocuje s neomezeným Vědomím.

VASIŠTHA pokračoval: S utišenými touhami a pevně usazený na rovině neduálního Vědomí vyslovil mudrc Vítahavja posvátné slovo *Óm*. Rozjímal o jeho skrytém významu a nahlédl iluzi, jež zaměňuje zdání za Skutečnost. Vzdal se všech představ a vjemů, opustil tři světy, a jako když se zastaví hrnčířský kruh, přešel do naprosté nehybnosti. Tak jako vítr rozežene vůni voňavky, tak vyslovením posvátného *Óm* rozpustil Vítahavja síť utkanou ze smyslových orgánů a jejich objektů. Pronikl temnotou nevědomosti a na chvíli zahlédl vnitřní světlo, ale nechal vše za sebou. Překročil obojí, světlo i temnotu. Zůstala jen stopa myšlenkové formy, a i té se mudrc prostřednictvím mysli okamžitě zbavil. Setrval v čirém, neomezeném a ničím nenarušeném Vědomí, jež je jako vědomí právě narozeného dítěte. Zanechal rozdělování na subjekt a objekt a vzdal se i toho nejmenšího pohybu ve vědomí. Překonal stav zvaný *pašjantí* a dosáhl stavu *sušupta*, což je stav podobný hlubokému spánku.[10] Pokračoval dál za tyto stavy, až dosáhl stavu blaženosti *turíja*, který je mimo jakýkoli popis. Tento stav je i není, je něco i není nic, je světlo i temnota. Je to ne-vědomí i vědomí, jež je bez objektů, a může být vymezen pouze negací *neti-neti*, ne to a ne tamto. Dosáhl toho, co je mimo všechny popisy.

Tento stav se podle různých světců a mystiků nazývá prázdnota, *Brahman* či Vědomí. Ve filosofickém systému zvaném *sánkhja* se označuje jako *puruša*.[11] Pro *jóginy* je tento stav *íšvara*, nebo také Šiva, Čas, *Átman*, Já nebo ne-já. Tento stav je v posvátných textech označován jako Pravda, Skutečnost, To, co je, neboli *Tat sat*. V tomto stavu byl Vítahavja pevně ustálen.

Jakmile se Vítahavja sjednotil s neomezeným Vědomím, jeho tělo se rozložilo a základní prvky se vrátily ke svému zdroji.

Vyprávěl jsem ti, Rámo, příběh mudrce Vítahavji. Přemýšlej o něm. Vše, co jsem ti pověděl a co ti ještě povím, pochází z přímého nazírání, přímé zkušenosti a hluboké meditace.

Ó Rámo, rozjímej o tom a dosáhni poznání. K osvobození lze dojít pouze moudrostí a poznáním Já. Jen skrze takové poznání může člověk překonat utrpení, zničit nevědomost a získat dokonalost.

10 Zvuk *váni* je popsán čtyřmi stavy, jimiž jsou *pará* neboli nejvyšší stupeň, zvuk *Brahman*, dále *pašjantí* neboli kosmický zvuk, spojený s vnitřním nazíráním, *madhjama* neboli neprojevený zvuk zakoušený v srdci a *vaikharí* neboli projevený, vyslovený zvuk. (Pozn. překl.)

11 *Sánkhja* je filosofie dualismu, podle níž je svět složen z prvotní formy čili hmoty zvané *prakrti* a z kosmické duše zvané *puruša*. (Pozn. překl.)

Ten, koho nazýváme Vítahavja, je jen představa v naší mysli. Já i ty jsme též jen představy. Všechny smysly a celý svět nejsou nic jiného než mysl. Ó Rámo, čím jiným může svět být?